

Verksamhetsberättelse 2020 Svenska Fåravelsförbundet!

Svenska Fåravelsförbundet erbjuder stöd, kunskap och inspiration i ditt fårägande.

Tillsammans förbättrar vi villkoren för ett attraktivt liv med får!

Svenska Fåravelsförbundet (SF) Verksamhetsberättelse 2020

Berättelsen om Svenska Fåravelsförbundets verksamhet året 2020!

Verksamheten under det märkliga pandemiåret 2020 har inte sett ut som det brukar, men det har gått förhållandevis väl och mycket har genomförts på ett bra vis trots krav på förändrade beteenden och växlande förutsättningar. Styrelsen har oförtrutet fortsatt i sin ambition att driva svensk fårnäring och svensk fårhållning framåt genom ett brett spektra av insatser där de flesta aktiviteter och representationer under året har skett den digitala vägen. Hela fårnäringen har ställt om och ställt upp, såväl styrelse som medlemmar har anpassat sig och deltagit i många av de digitala aktiviteter som erbjudits som alternativ.

Enligt tillgänglig statistik så finns det drygt 7900 aktiva fårbesättningar men endast cirka en tredjedel av dessa är anslutna till Svenska Fåravelsförbundet och den lokala fåravelsföreningen. Precis som under 2019 så har även år 2020 präglats av diskussionen kring hur SF och anslutna lokalföreningar ska lyckas nå ut till och få med sig fler medlemmar. I december 2020 hade Svenska Fåravelsförbundet, 2338 fullbetalande medlemmar vilket är en minskning med 51, samt att familjemedlemmarna var 329 vilket är en minskning med 4 mot föregående år, tillkommer gör 19 stycken hedersmedlemmar.

SF anser att fårnäringen ska synas kontinuerligt och aktivt för att tillvarata framförallt våra medlemmars men även hela fårnäringens behov. SF verkar på riksnivå genom förbundsstyrelsen och genom aktiva medlemmar i tillhörande lokal- och rasföreningar. Förbundsstyrelsen och lokalföreningarna arbetar genom delaktighet i olika forum, för att fortsatt ge fårnäringen en framträdande plats i medvetandet hos konsumenter, politiker, myndigheter och även övriga av de gröna näringarnas alla aktörer

Verksamhet bedrivs inom olika ämnesområden där varje ledamot har ansvar för sitt ämnesområde, men stöttar varandra med respektive förmåga och kompetens.

Arbetet har bedrivits inom följande ansvarsområden under 2020;

- Marknad och näringspolitisk
- Avel och Djurhälsa
- Rovdjur
- Ull och Skinn
- Småskalig förädling
- Medlemsfrågor och Utbildning
- Kommunikation

Marknad och näringspolitiskt arbete

Påverkansarbete

Styrelsen för SF har vid flertalet tillfällen och i olika form arbetat för att påverka myndigheter och beslutsfattare att skapa förutsättningar för näringen att utvecklas och blomstra.

SF agerar som officiell remissinstans och enskilda medlemmar och styrelsens ledamöter gör en viktig insats genom att påverka organisationer och politiker lokalt, regional och på riksplanet. Internt inom grön näring driver SF på fårnäringens frågor. Allt påverkansarbete ger inte omedelbart resultat men på sikt är påverkansarbetet en förutsättning för framgång.

SF har mottagit och besvarat tjugotalet remisser av skiftande art under året. Ett arbete som kräver att berörda sätter sig in i frågor av olika karaktär för att därefter kunna forma en för fårnäringens bästa önskad inriktning på svaret.

Handlingsplan Lamm

Fas två i Handlingsplan Lamm har genomförts, med huvudfokus på hållbarhet, marknad, produktion och kvalitet. Övergripande mål är att väva samman handlingsplanerna med Sveriges uttalade livsmedelsstrategi.

Målet med handlingsplanerna är att öka svensk nöt-, gris och lammproduktion.

SF har för tredje året i rad medverkat till kampanjen #höstlamm, en aktivitet riktad mot konsument för att öka försäljningen av svenskt lammkött.

Ett påverkansarbete med nya klassningar för kött av får, här under arbetsnamnet "ungtacka/ungfår", pågår där handel och bransch söker ett nytt och bättre sätt att beskriva den här klassen av lammkött. Branschutvecklingspengen gick till Projektet Ungfår – Vinst eller förlust. Gård & Djurhälsan, där SF deltar som intressepart driver projektet med Theo Den Braver som projektledare. Arbetet med frågan om "ungtacka/ungfår" pågår och arbetet med att ta fram en ny köttklass måste komma igång.

Erika Brendov har arbetat som ersättare på halvtid för Viktoria Östlund LRF Kött. Tjänsten som ansvarig för Nöt och Lamm är på heltid men Erika har arbetat halvtid under merparten av år 2020.

LRF Kött lanserade projektet "Koll på lammen" våren 2020. Projektet #kollpålammen har som syfte att nå ut till fårföretagaren genom påverkan i sociala medier. En del i projektet är att få fler att väga sina lamm inför slakt. Satsningen har till syfte att fler lamm skall få ett högre värde genom att nå, en för konsumenten, bättre vikt och klassning i rätt tid genom regelbunden vägning och uppföljning. SF engagerar sig som intressepartner i detta projekt och LRF Kött's arbete med projektet "utökad utevistelse" för får.

SF har genom LRF Kött påverkat inom områden som Hållbarhetskriterier för Lamm och Lammköttskvalitet. Handeln flaggade oro över brist på lammkött inför Lammköttskampanjen hösten 2020. Det saknades lammköttsvolymer på marknaden under året och avräkningspriset visade på stigande tendens under hela året.

SF informerades genom LRF Kött om att ett nytt program från Uppdrag Granskning planerades med förelägganden djurskyddskontrollerna som utgångspunkt. Programmet planerades till tidig vår 2021, vilket innebar att kraft och tid lades ned under hösten, för att tillsammans med alla andra inom djurnäringen förbereda sig på att det kunde bli stor uppmärksamhet kring djurskyddsfrågor. Kommunikatörer för alla djurslagens organisationer samlades till ett branschråd och höll digitala avstämningsmöten för att förbereda sig inför en eventuell mediastorm.

SF tog fram ett informationsbrev gällande granskningar av djurägare från media, brevet gick ut via mail till alla medlemmar som angivit sin epost.

Lammköttsliftet

Lammköttsliftet har arbetat vidare med genomgång, slutsatser och presentation av resultaten från de praktiska undersökningar och analyser i fält, som till exempel mätningar av lammköttskvalitet i samband med slakt

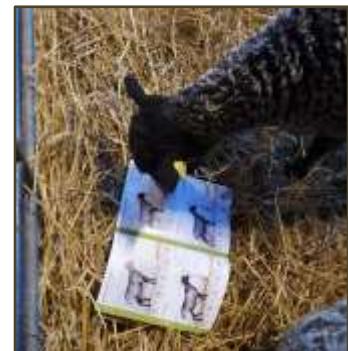
Avel och Djurhälsa

Under 2020 fick SF något höjda anslag från Svenska Jordbruksverket gällande insatser för ökad djurhälsa.

Mia Brandqvist som var avelsansvarig i SF valde att avgå under årets andra hälft, detta på grund av personliga skäl. Det har inte genomförts något möte för avelsutskottet under år 2020, orsakerna är fler. Styrelsen planerade för möte med avelslutskottet efter årsskiftet 2020-2021.

Semin 2020

Seminprojektet utökades även detta år med ett antal baggar, vilka presenterades i en ny upplaga av seminkatalogen. Nytt utseende på katalogen som presenterar baggarna samt begränsad upplaga av kalendern Heta Baggar har varit möjlig tack vare sponsring av många av förbundets trogna samarbetspartners, ingen nämns och ingen glömd. Antalet beställda doser var 639 st under år 2020, motsvarande siffra för 2019 var 758 st semindoser.

Dags att välja seminbagge.

Riksbedömning

SF i samarbete med lokalföreningarnas samordnare har arrangerat riksbedömningar för ull, rya och päls. Till Riksbedömningen för 2020 genomfördes en prisjusteringar per bedömt djur, då riksbedömning ska vara självfinansierad. Trots den ökade kostnaden och den komprimerade tidsplanen vände trenden för antalet bedömda djur under år 2020. Totalt bedömdes 506 st baggar under säsongen 2020, motsvarande siffra för 2019 var 426 st riksbedömda djur. vilket visar på en uppåtgående trend sedan tre år tillbaka, detta trots den prishöjning per djur som tillkom detta år.

Rya Riks, en speciell riksbedömning enbart för får av rasen rya blev ett uppskattat evenemang.

Rekommenderade gårdsmönstrare

Under året 2020 har fyra nya rekommenderade gårdsmönstrare blivit godkända efter genomförd utbildning och examination av riksdomargruppen. En kombinerad Steg 2 utbildning i pälsmönstring och Sambedömning för rekommenderade gårdsmönstrare genomfördes i samarbete med lokalförening i Jönköping. Alla tänkbara hänsyn togs av arrangörerna för att tillgodose Folkhälsomyndighetens rekommendationer kring pandemin. Den utlysta träffen kunde genomföras, men förutom detta tillfälle har kurser och utbildningar inom mönstring varit svåra att genomföra i år.

Steg 2 i Pälsbedömning i kombination med Sambedömning för rekommenderade gårdsmönstrare. Kursledare Birgit Fag genomförde kursen med hänsyn taget till FHM rekommendationer.

Elitlamm

Elitlamm fortsätter att utveckla befintliga och nya funktioner. Under 2020 uppdaterades ett flertal av programmets funktioner, ett exempel är nya avelsvärden i Elitlamm och möjlighet att lägga till bilder på sina djur både publikt och privat. Till hösten fanns de nya index som benämns RIX (rasindex), PIX (pälsindex) och KIX (köttindex) med på djurkorterna när höstens avelskörning publiceras. Importavelsvärden har justerats och nya index har publicerats. Fakturerade Elitlammsanvändare under 2020 var vid årsskiftet ca 2 900 stycken.

Det löpande arbetet med support påverkas av den ökade tillströmningen av användare och under hösten 2020 rekryterades och introducerades ytterligare en person till att bemanna Elitlamm Support. Support ansvarar även för att kontrollera härstamning för utrotningshotade lantraser på uppdrag av Jordbruksverket, det rör ca 15000 djur, samt att därefter återrapportera detta till SJV.

SF har tillsammans med Elitlamm utökat samarbetet i att marknadsföra varandra, under 2020 tog SF och Elitlamm AB fram en mycket informativ folder om Elitlammsprogrammen, att jämföra med den informationsfolder som redan finns för medlemsvärning till SF.

Bilder är en av årets nyheter i Elitlamm.

Gård & Djurhälsan (G&D)

SF är delägare i Gård &Djurhälsan med 1 % av aktierna och har en plats i styrelsen. Vid bolagsstämman för Gård och Djurhälsan beslutades om aktieutdelning. SF tilldelades 25 000 kr år 2020.

Rovdjur

SF har besvarat remisser gällande rovdjursfrågan och aktivt deltagit digitalt i relevanta möten. SF ingår i Viltskadecenters referensgrupp och De fem stora. SF driver på med budskapet att tagna beslut ska

följas, det ska vara enklare att få till stånd skydds jakt och den ska vara värd namnet. Det ska vara möjligt att bedriva effektiv jakt. SF arbetar för att full kompensation ska ges för samtliga kostnader rovdjuren förorsakar.

SF har även under år 2020 genomfört Rovdjurvaka, en digital manifestation som visar engagerade förägare från hela landet i vaka över sina djur ute i hagen.

SF har även gjort en skrivelse till landsbygdsministern i rovdjursfrågan, tyvärr utan att fått något svar ännu.

Rovdjursvakan 2020

Ull och Skinn

Arbetet med att driva på och ge uppmärksamhet till råvaran ull som värdefull resurs har fortsatt och fått mycket stort gehör både inom modebranschen, fårnäringen och i media. Vinnovaprojektet "Cirkulära Yllekläder" har drivits i samarbete med LRF och Högsolan i Borås. Projektet är slutredovisat och avslutat. Sammanfattningsvis ett mycket lyckat projekt.

Ansvarsområde Ull och Skinn har genomfört Nappaskinnsprojektet del 2 som nu är slutredovisat och avslutat.

SF har under 2020 tagit fram en "säljmall" för ull i samarbete med Svenska Fårklipparförbundet och Högsolan i Borås, Smart Textiles. Tanken är att denna "säljmall" ska förenkla för både säljare och köpare.

SF har deltagit och föreläst om ull och skinn under samtliga de ullaktiviteter som ordnats i landet under 2020. Några av arrangörerna har varit Nämnden för hemslöjdsfrågor, Fårfesten i Kil, projektet Ullihop (Västerbotten), projektet Ull som resurs (Halland) och Baltic Wool Week (Gotland).

Småskalig verksamhet och förädling

SF har under året deltagit i möten med projektet Exceptionell råvara och även haft flera kontakter med och förmedlat kurser anordnade av Eldrimner (nationellt resurscentrum för mathantverk).

Medlemsfrågor och Utbildning

Årsstämman arrangerades digitalt i maj och sändes från Jönköping där presidiet var samlat. Tekniken fungerade utmärkt, vi tackar för generöst erbjudande från LRF som erbjöd att användas befintlig teknik för digital videokonferens. Maria Edman avgick och avtackades efter sexton år som ekonomiansvarig i SF, ett uppdrag som under år 2020 nu fördelats mellan fler personer och anlitad ekonomibyrå Fyrklövern AB. Arbetet med att befästa nya rutiner har tagit en hel del kraft under år 2020 men även inneburit förbättringar av rutinerna så att de ekonomiadministrativa delarna av verksamheten inte blir fullt lika så sårbar. Fyrklövern har skapat ett nytt och användarvänligt medlemsregister. Styrelsen genomförde den kostnadsbesparande insatsen att medlemsfakturan för 2021 distribueras via epost till de medlemmar som angivit sin epost.

Arbetet med motionerna från Stämman 2020 har pågått löpande under året.

Dialog har förts regelbundet mellan fårnäringsens aktörer med syftet att få till en gemensam strategi för att motverka spridning av parasiter i allmänhet och resistenta parasiter i synnerhet. Ett viktigt arbete som pågått under året och pågår framöver. Motionen som handlade om ett utökat och förbättrat samarbete med rasföreningar och SF, vilket diskuterades vid Stämman 2020 har inte fått den uppmärksamhet den motionen förtjänar, detta av fler olika anledningar. Men SF söker inför Stämman 2021 mandat att fortsätta arbetet med intentionen att förbättra och utveckla samarbetet med rasföreningarna. Motionen som lyfte frågan om att digitalt lagra lokalföreningarnas dokument på central nivå är något som styrelsen har tittar närmare på. Styrelsen bedömer det som ett alltför stort och riskfyllt steg att ta, främst av datasäkerhetsmässiga skäl i kombination med den administrativa tidsåtgång ett sådant upplägg skulle innebära.

SF's traditionsenliga Lammriksdag genomfördes inte våren 2020 på grund av pandemin. Istället bjöds alla medlemmar in till en medlemsträff som genomfördes digitalt i november. SF genomförde även en spännande medlemsenkät under våren 2020. Resultatet av den enkäten föredrogs vid detta medlemsmöte. Programmet innehöll också punkter som behandlade frågor kring Parasiter, CAP och Rovdjur. Digitala möten erbjuder bra möjligheter och SF tror på fler digitala möten, så SF planerar därför för digitala temamöten under våren 2021.

Under året 2020 har SF starta upp eget swishnummer för att förse medlemmar och ickemedlemmar med diverse trycksaker, till självkostandspris via SF egen lilla "webshop" på hemsidan.

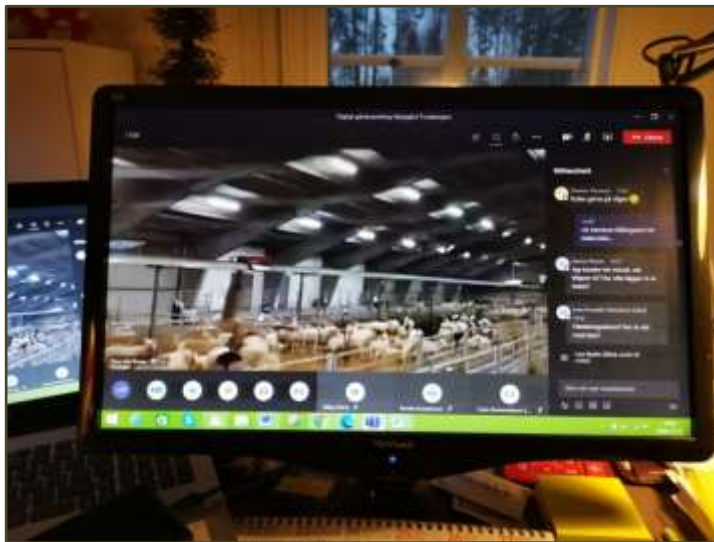

Delar av utbudet i "den lilla webshopen"

SF arbetar aktivt för att öka antalet medlemmar och att visa att SF finns och vad vi gör. Under år 2020 har olika metoder provats för att nå ut på sociala medier med vad SF gör och står för. Bland annat har vi aktivt arbetat med att göra många och intresseskapande inlägg där vi länkar till SF hemsida. Det har gett mycket god effekt och vi ser en ökad tillströmning av medlemmar till SF, vilket även gäller för Elitlamm där samma bearbetningsstrategi finns.

Breddutbildning Om Får och Foder

År 2019 påbörjade SF en bred utbildningsinsats under rubriken "Om Får och Foder", ett foderplaneringsprojekt i samarbete med Gård & Djurhälsan, finansierat med medel från Jordbruksverket och EU. Intresset och deltagarantalet har varit stort under hela projektets genomförande, från hösten 2019 och under hela 2020. Det här kompetensutvecklande projektet finansierat med medel från Jordbruksverket och EU, avslutades med digitalt gårdsbesök på Nyby Gård i Borlänge i slutet av december 2020.

Till vänster, bild från digitalt gårdsbesök på Nyby Gård i Borlänge, ett av de fjorton gårdsbesök som genomfördes inom projektet Får och Foder. Till höger Theo Den Braver berättar om hur man kan mäta gräs vid gårdsbesöket på Kärrbo Prästgård, Västerås.

Representation

SFs styrelseledamöter deltog vid några lokalföreningars årsmöten under 2020. Dessa möten hölls till viss del fysiskt men senare under våren som digitala möten alternativt telefonmöten då det var i början av 2020 som vi alla ställdes inför coronapandemin. Vilket innebar att vi alla sen behövde lära oss mer om digitala möten och konferenser.

Mässor och Event

SF deltog som utställare vid Fårfest i Kil första helgen i mars 2020, veckan efter lamslogs landet av det beryktade coronaviruset. Följaktligen har inte SF deltagit vid mässor och event under år 2020. Däremot har SF som alla andra år, stöttat med sponsring på olika sätt till landets baggauktioner samt Skinn SM och Skinnrikets arrangemang med skinnbedömning.

Årets Fårföretagare

Lokalföreningar och rasföreningar nominerar sina kandidater till utmärkelsen Årets Fårföretagare. Priset som Årets Fårföretagare 2020 tilldelades Bredsjö Mjölkfår i Bergslagen, som startade 1987 med sitt gårdsmejeri inriktat på mjölkfår och osttillverkning. Vilket har varit ett arbete i både med och motvind. Stort kunnande och känsla för marknaden har varit viktiga faktorer för att de skulle lyckats och nu är Bredsjö Blå välkänt över hela landet.

*Bredsjö Mjölkfår utnämndes till Årets Fårföretagare 2020
Foto: Privat Bredsjö Mjölkfår*

SFs Speciella Pris 2020

SF speciella Pris 2020 tilldelades Magnus och Margareta Håård, för deras enorma arbete med att aktualisera, utveckla och genomföra seminverksamhet för får i Sverige.

Kommunikation

SF agerar genom att aktivt bearbetar media med pressmeddelanden och utskick. Dessa publiceras även på olika sociala medier

Sociala medier

SF har en väl uppdaterad och levande hemsida, finns på Facebook både med Förbundets egna inlägg, och genom Elitlamms uppdateringar. SF finns också på Instagram och Twitter, och vi har en Youtubekanal där alla som vill kan se våra filmer. SF jobbar aktivt med hashtaggs som #kollpålammen, #allalammbehövs, #svensktlamm och #allullbehövs.

Webbredaktör för hemsidan och SF's koordinatör för sociala medier är Anna Bergström, men fler av styrelsens ledamöter är administratörer i olika omfattning för att hjälpas åt att öka SF's närvaro och aktivitet i sociala medier.

Fårpodd

Fårpodden har även under pandemi året 2020 fortsatt att sprida information om fårhållning på ett lättillgängligt och inspirerande sätt, oavsett om lyssnaren är medlem eller inte. Fem intressanta och kunskapspäckade avsnitt av Fårpodden har publicerats under 2020.

Vi ser framtiden an... Foto: pixaby

Veckobrevet

Veckobrevet som numer är väl inarbetad som informationsbäraren, uppskattas mycket av medlemmarna. Veckobrevet skickas direkt till medlemmarnas egen e-post och har under år 2020 även publicerats på SF's hemsida och som en länk från SF's Facebooksida.

Resultatet av vårens medlemskät har legat till grund för fler beslut som styrelsen tagit under år 2020. Medlemsenkätens svar pekade bland annat på ett önskemål om att viss information på hemsidan bör vara medlemsunik. Därför kommer Veckobrevet att bli medlemsunik efter årsskiftet 2020-2021.

Fårskötsel

Året 2020 var året då vår medlemstidning Fårskötsel bytte utformning och stil. Inför nummer 1-2021 presenterades en ny modern layout av Tidningen Fårskötsel, samt att tidningens papperskvalitet förbättrades till nummer 2. En mycket snygg och uppskattad medlemstidning har blivit verklighet. Tidningen Fårskötsel har publicerat åtta fullmatade nummer, i vilken den fårintresserade hittar mycket läsvärt. Tidningen Fårskötsel är en av medlemskapets många högt uppskattade företeelser.

Året med ny kostym på vår medlemstidning Fårskötsel.

Allmänt

Styrelsen har år 2020 varit konstituerad enligt följande:

Gudrun Haglund-Eriksson, Ordförande

Elof Nilsson, Vice Ordförande

Anna Törnfeldt, kassör

Thomas Eriksson, ledamot

Ulf Ekholm, ledamot

Claudia Dillmann, ledamot

Mia Brandqvist, ledamot, *avgick i september*

Erica Brendow, adjungerad LRF Kött

Anna Bergström, adjungerad webbredaktör

Einar de Wit, adjungerad redaktör Fårskötsel

Britta Wendelius, adjungerad förbundssekreterare

Styrelsen har förutom årets konstituerande styrelsemöte genomfört tretton protokollförda styrelsesammanträden via telefon eller teamslänk. Styrelsen har inte träffats fysiskt på grund av den rådande pandemin.

I december 2020 hade Svenska Fåravelsförbundet, 2338 fullbetalande medlemmar vilket är en minskning med 51 jämfört föregående år, samt att familjemedlemmarna var 329 vilket är en minskning med 4 mot föregående år. Tillkommer gör 19 stycken hedersmedlemmar.

Tack för fina bilder till berättelsen om verksamhet i Svenska Fåravelsförbundet!

Anna Bergström, Britta Wendelius och www.pixabay.com